DOMSTOLENS DOM (fjärde avdelningen)

den 12 maj 2005 *

I mål C-42/04,

angående en begäran om förhandsavgörande enligt artikel 234 EG, som framställts av College van Beroep voor het bedrijfsleven (Nederländerna), genom beslut av den 23 januari 2004, som inkom till domstolen den 3 februari 2004, i målet

Maatschap J.B. en R.A.M. Elshof

mot

Minister van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit,

meddelar

DOMSTOLEN (fjärde avdelningen)

sammansatt av avdelningsordföranden K. Lenaerts (referent) samt domarna N. Colneric och E. Levits,

generaladvokat: M. Poiares Maduro,
justitiesekreterare: avdelningsdirektören M.-F. Contet,

* Rättegångsspråk: nederländska.

med beaktande av det skriftliga förfarandet och efter att förhandling hållits den 10 mars 2005,

med beaktande av de yttranden som avgetts av:

— Maatschap J.B. en R.A.M. Elshof, genom A.B. Zwierstra, ingénieur,

— Nederländernas regering, genom H.G. Sevenster och S. Terstal, båda i egenskap av ombud,

— Europeiska gemenskapernas kommission, genom T. van Rijn och A. Nijenhuis, båda i egenskap av ombud,

med hänsyn till beslutet, efter att ha hört generaladvokaten, att avgöra målet utan förslag till avgörande,

följande

Dom

1 Begäran om förhandsavgörande avser tolkningen av begreppet parti i artikel 4.3 i kommissionens förordning (EG) nr 1046/2001 av den 30 maj 2001 om undantagsåtgärder till stöd för griskötts- och nötköttsmarknaderna i Nederländerna (EGT L 145, s. 31).

2 Begäran har framställts inom ramen för en tvist mellan Maatschap J.B. en R.A. M. Elshof (nedan kallat Elshof) och Minister van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit (den nederländska ministern för jordbruk, naturvård och fiske) angående det stöd som Elshof beviljades i samband med att kalvar levererades för slakt och konvertering.

Tillämpliga bestämmelser

Gemenskapslagstiftningen

3 Genom förordning nr 1046/2001 fastställs undantagsåtgärder i form av stöd, till följd av att mul- och klövsjuka brutit ut i Nederländerna. En av de åtgärder som vidtogs bestod i att producenterna beviljades stöd för att leverera kalvar från de områden som hade drabbats av sjukdomen, för att de skulle slaktas och konverteras.

4 I artikel 1.3 i förordningen föreskrivs följande:

"Från och med den 27 april 2001 får producenter på begäran utnyttja ett stöd, som beviljas av de behöriga nederländska myndigheterna, för leverans av kalvar yngre än 12 månader som omfattas av KN-nummer 0102 90."

5 I artikel 2 i förordningen föreskrivs följande:

"Levereras får bara levande djur som fötts upp i de [zoner som har drabbats av sjukdomen] ..., under förutsättning att de nederländska myndigheternas veterinärbestämmelser gäller i dessa zoner den dag då djuren levereras, att djuren inte vaccinerats mot mul- och klövsjuka och att transport av djuren från anläggning till slakteri enligt artikel 9.2. och 9.3 i direktiv 85/511/EEG inte är tillåten under leveransdagen."

6 Artikel 3 i förordning nr 1046/2001 har följande lydelse:

"Samma dag som djuren levereras, skall de vägas och slaktas på ett sätt som förhindrar att sjukdomen sprids.

De skall utan dröjsmål transporteras till en konverteringsanläggning ...

Djuren får emellertid transporteras till ett slakteri, där de omedelbart skall slaktas och sedan lagras i fryshus innan de transporteras till konverteringsanläggningen. Slakt och förvaring skall ske enligt föreskrifterna i bilaga II.

..."

7 I artikel 4.3 i förordningen fastställs stödbeloppet på följande sätt:

"Kalvstödet enligt artikel 1.3 skall, fritt gården, uppgå till 200 euro per 100 kg färskvikt. Är kalvarnas genomsnittsvikt per parti över 260 kg, får stödet inte överstiga det stöd som fastställts för kalvar med en genomsnittsvikt per parti på 260 kg."

8 Av punkt 1 i bilaga II till förordning nr 1046/2001 framgår följande: "På leveransdagen skall djuren vägas per last och slaktas i ett slakteri."

Den nationella lagstiftningen

9 Förordningen om stöd vid uppköp i skydds- och övervakningszoner med avseende på mul- och klövsjuka (Stcrt. 2001, nr 82), i dess lydelse enligt beslut av den 14 maj 2001 (Stcrt. 2001, nr 93) (nedan kallad förordningen om stöd), trädde i kraft den 27 april 2001. I artikel 1 i förordningen föreskrivs följande:

"I denna förordning avses med

...

n. parti: gödkalvar ... som transporteras från ett enda företag i ett enda transportmedel."

10 I artikel 2 i ovannämnda förordning föreskrivs följande:

"Efter ansökan beviljar ministern, i enlighet med villkoren i följande artiklar, stöd vid uppköp av gödkalvar ... som skall slaktas och konverteras. ..."

11 Artikel 5.1 i samma förordning har följande lydelse:

"Det stöd vid uppköp av gödkalvar för slakt och konvertering som avses i artikel 3.2 skall uppgå till 440,74 NLG [200 euro] per 100 kilogram färskvikt, med en högsta genomsnittsvikt per parti på 260 kilogram per djur."

Bakgrund till tvisten och tolkningsfrågan

12 Den 12 maj 2001 levererade Elshof 257 gödkalvar för slakt och konvertering. Transporten utfördes med fyra lastbilar vilkas respektive last vägdes separat.

13 Den 29 juni 2001 fattade Minister van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit fyra beslut, ett för var och en av de fyra lasterna med kalvar. Genom varje beslut beviljades Elshof ett stöd för respektive last. Ministern ansåg nämligen, i enlighet med förordningen om stöd, att varje last var ett distinkt parti.

14 Den 7 augusti 2001 överklagade Elshof vart och ett av de fyra besluten. Elshof hävdade att samtliga djur som transporterades samma dag från företaget skulle anses som ett enda parti och inte som fyra distinkta partier. Elshof skulle således ha rätt till 32 563 euro mer i stöd än vad företaget faktiskt hade fått.

15 Genom beslut av den 2 november 2001 avslog Minister van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit överklagandena, varvid ministern hänvisade till definitionen av begreppet parti i förordningen om stöd.

16 Elshof överklagade avslagsbesluten till College van Beroep voor het bedrijfsleven, som önskar få klarhet i huruvida begreppet parti i förordningen om stöd är förenligt med det begrepp som förekommer i artikel 4.3 i förordning nr 1046/2001, jämfört med begreppet last i punkt 1 i bilaga II till samma förordning.

17 Det är mot denna bakgrund som College van Beroep voor het bedrijfsleven har beslutat att förklara målet vilande och att ställa följande tolkningsfråga till domstolen:

"Har begreppet parti i artikel 4.3 i förordning nr 1046/2001 samma betydelse som begreppet last i punkt 1 i bilaga II till denna förordning, eller skall begreppet parti ha

betydelsen alla djur som en och samma dag eller på grundval av ett och samma uppköpsbeslut levereras av ett jordbruksföretag för destruktion?"

Bedömning av tolkningsfrågan

18 Den nederländska regeringen har påpekat att varken förordning nr 1046/2001 eller andra bestämmelser i gemenskapsrätten ger någon klar definition av begreppet parti i artikel 4.3 i denna förordning. Om det saknas en gemenskapsrättslig definition är medlemsstaterna behöriga att precisera detta begrepp och ge det samma betydelse som begreppet last, vilket används i punkt 1 i bilaga II till samma förordning.

19 Kommissionen har hävdat att begreppet parti, med hänsyn till att målet med förordning nr 1046/2001 är att mildra de katastrofala ekonomiska följder som de åtgärder som vidtas för att bekämpa mul- och klövsjuka får för kalvproducenterna, skall tolkas i betydelsen samtliga djur som ett jordbruksföretag levererar samma dag, för slakt och konvertering, på grundval av ett och samma uppköpsbeslut.

20 I detta hänseende erinrar domstolen för det första om att det i artikel 1.3 i ovannämnda förordning föreskrivs att det skall beviljas ett stöd "för leverans av kalvar". Stödet skall enligt artikel 4.3 i förordningen uppgå till "200 euro per 100 kg färskvikt", oberoende av hur många djur som levereras och oberoende av den vikt som varje enskilt djur har.

21 Det hänvisas flera gånger i artiklarna 2 och 3 i förordning nr 1046/2001 till "leveransdagen", varav det följer att en leverans som kan berättiga till stöd utgörs av en mängd kalvar som levereras under en och samma dag.

22 I artikel 4.3 i samma förordning fastställs ett tak för stödet, vilket uttrycks i genomsnittsvikt i kilogram per parti. I bestämmelsen föreskrivs att om "kalvarnas genomsnittsvikt per parti [är] över 260 kg, får stödet inte överstiga det stöd som fastställts för kalvar med en genomsnittsvikt per parti på 260 kg".

23 Det finns i förordning nr 1046/2001 inte någon uttrycklig hänvisning till medlemsstaternas nationella rätt för fastställandet av betydelsen och räckvidden av begreppet parti. Det rör sig om ett självständigt begrepp i gemenskapsrätten som skall tolkas med beaktande av det sammanhang i vilket artikel 4.3 i förordning nr 1046/2001 förekommer och de mål som eftersträvas med denna förordning (se, för ett liknande resonemang, dom av den 18 januari 1984 i mål 327/82, Ekro, REG 1984, s. 107, punkt 11, av den 19 september 2000 i mål C-287/98, Linster, REG 2000, s. I-6917, punkt 43, och av den 27 februari 2003 i mål C-373/00, Adolf Truley, REG 2003, s. I-1931, punkt 35).

24 Den nederländska regeringen anser härvid att begreppet parti i artikel 4.3 i förordning nr 1046/2001 kan likställas med begreppet last i punkt 1 i bilaga II till förordningen.

25 En bokstavstolkning av begreppet parti motsäger emellertid den nederländska regeringens tolkning. Ett parti förstås nämligen i allmänhet som en mängd sammanhörande artiklar vilka inte säljs separat. Att artiklar vid leveransen ingår i olika laster hindrar följaktligen inte att de kvalificeras som parti, förutsatt dock att artiklarna har sålts som en mängd.

26 Att gemenskapslagstiftaren i förordning nr 1046/2001 använder både begreppet parti och begreppet last, i artikel 4.3 respektive i punkt 1 i bilaga II, bekräftar dessutom att de två begreppen inte har samma betydelse.

27 Eftersom en leverans av kalvar som kan berättiga till stöd, inom ramen för ovannämnda förordning utgörs av en mängd kalvar som levereras under en och samma dag, såsom framgår av punkt 21 i denna dom, skall begreppet parti enligt artikel 4.3 i förordningen tolkas så, att det avser samtliga kalvar som en producent levererar, för slakt och konvertering, under en och samma dag och inom ramen för samma försäljning.

28 Det är därefter av vikt att pröva huruvida denna bokstavstolkning av ovannämnda begrepp överensstämmer med det mål som eftersträvas med förordning nr 1046/2001.

29 Domstolen erinrar härvid om att målet med ovannämnda förordning inte bara är att förhindra att sjukdomen mul- och klövsjuka sprids, utan även att ge ekonomiskt stöd till producenterna i de områden som har drabbats av sjukdomen.

30 Av handlingarna i målet framgår emellertid att Elshof, på grund av att begreppen parti och last likställs i förordningen om stöd, fick ett stöd på 101 077 euro för de fyra lasterna med kalvar som hade levererats under en och samma dag. Om kalvarna hade lastats på en enda lastbil skulle Elshof ha fått ett stöd på 133 640 euro, eftersom de levererade djuren i så fall skulle ha ansetts utgöra ett enda parti, i enlighet med artikel 1 i nämnda förordning.

31 Att begreppet parti likställs med begreppet last vid tillämpningen av samma förordning, får följaktligen till följd att valet av transportmedel för djurleveransen kan inverka väsentligt på det stödbelopp som producenten får, trots att det enligt bestämmelserna i förordning nr 1046/2001 endast är vikten på de kalvar som levereras under en och samma dag som skall vara avgörande.

32 Om det däremot görs en bokstavstolkning av begreppet parti kommer producentens val av transportmedel inte att kunna inverka på stödbeloppet. Denna tolkning är följaktligen bäst ämnad att främja att målet med förordning nr 1046/2001 uppnås.

33 Den nederländska regeringen har även påpekat, att inom ramen för förfarandet för avslut av räkenskaper avseende genomförandet av stöd som beviljas enligt artikel 4.4 i kommissionens förordning (EG) nr 413/97 av den 3 mars 1997 om undantagsåtgärder till stöd för grisköttsmarknaden i Nederländerna (EGT L 62, s. 26), ett förfarande som ledde till domen av den 24 februari 2005 i mål C-318/02, Nederländerna mot kommissionen (inte publicerat i rättsfallssamlingen), har en tolkning av begreppet parti såsom avseende samtliga djur som levereras från en producent under en och samma dag uttryckligen underkänts.

34 Det kan emellertid konstateras att det i artikel 4.4 i förordning nr 413/97 förskrivs att de djur som avses, det vill säga smågrisar, skall fördelas på olika kategorier i förhållande till sin vikt, vilket motsvarar olika stödnivåer. Även om det i denna förordning hänvisades till genomsnittsvikten per parti för fastställandet av varje djurkategori och motsvarande stöd, syftade förordningen i själva verket till att det skulle beviljas stöd för djuren i förhållande till deras individuella vikt (se domen i det ovannämnda målet Nederländerna mot kommissionen, punkterna 89–91).

35 I förordning nr 1046/2001 införs det däremot inte flera grupper av stöd avseende olika kategorier av kalvar. Såsom har angetts i punkt 20 i förevarande dom skall stödet nämligen uppgå till "200 euro per 100 kg färskvikt", oberoende av den vikt som varje enskild kalv har.

36 Av detta följer, till skillnad från förordning nr 413/97, att en bokstavstolkning av begreppet parti i artikel 4.3 i förordning nr 1046/2001 inte medför någon risk för att

producenten skall få ett stöd som ligger på en nivå som är för hög för den kategori djur som levereras för slakt och konvertering.

37 Av det ovan anförda följer att begreppet parti i den mening som avses i artikel 4.3 i förordning nr 1046/2001 avser samtliga kalvar som en producent levererar, för slakt och konvertering, under en och samma dag och inom ramen för en och samma försäljning.

Rättegångskostnader

38 Eftersom förfarandet i förhållande till parterna i målet vid den nationella domstolen utgör ett led i beredningen av samma mål, ankommer det på den nationella domstolen att besluta om rättegångskostnaderna. De kostnader för att avge yttranden till domstolen som andra än nämnda parter har haft är inte ersättningsgilla.

På dessa grunder beslutar domstolen (fjärde avdelningen) följande dom:

Begreppet parti i den mening som avses i artikel 4.3 i kommissionens förordning (EG) nr 1046/2001 av den 30 maj 2001 om undantagsåtgärder till stöd för griskötts- och nötköttsmarknaderna i Nederländerna avser samtliga kalvar som en producent levererar, för slakt och konvertering, under en och samma dag och inom ramen för en och samma försäljning.

Underskrifter